

DOETINGHEM WERKT SAMEN

aan een duurzame toekomst

Coalitieagenda 2018 – 2022



INHOUDSOPGAVE



Woord vooraf: waar wij voor staan!

1. Doetinchem centrumstad

- Voor inwoners, bezoekers en ondernemers
- Voor de hele gemeente en regio Achterhoek

2. Sterke samenleving

- Iedereen doet mee

3. Veranderende leefomgeving

- Duurzaamheid, demografische ontwikkeling, omgevingsvisie

Organisatie en financiën

- Van buiten naar binnen, solide financiën

Tot slot: Grenzen vervagen

WOORD VOORAF:

waar wij voor staan!



*Met trots presenteren wij onze coalitieagenda voor de periode 2018-2022: **'DOETINCHEM WERKT SAMEN aan een duurzame toekomst'**.*

Deze agenda richt zich op alle inwoners van Doetinchem, Wehl, Gaanderen en de buurtschappen en bouwt voort op de basis die CDA, VVD, CU-SGP, D66 en GroenLinks de afgelopen vier jaar hebben gelegd met hun 'Agenda voor de toekomst'.

We starten nu met 'rugwind' en dat biedt grote kansen voor onze centrumgemeente, de vijfde stad van Gelderland. De economie draait op volle toeren. Inwoners (ver)kopen weer huizen, bedrijven durven te investeren, leegstaande panden raken weer gevuld, het MKB krijgt weer lucht en duurzaamheid is een belangrijk thema geworden in het maatschappelijk handelen. Bezoekers aan de binnenstad besteden weer meer in winkels en horeca en bezoeken volop onze culturele voorzieningen, zoals onze trots schouwburg Amphion, die voor de derde keer is bekroond met de titel 'Beste theater van Nederland'.

Tegelijkertijd zijn er volop nieuwe uitdagingen, waar wij een rol zien voor het gemeentebestuur. Wij noemen ze maatschappelijke opgaven. Wij hebben ze gegroepeerd rondom drie thema's:

- 1. Doetinchem centrumstad**
- 2. Sterke samenleving**
- 3. Veranderende leefomgeving**

Wij kiezen voor deze thema's omdat ze zeer actueel zijn, kansen bieden en een grote urgentie en samenhang vertonen. En ook omdat ze gaan over mensen, stenen, groen, sociale samenhang en een duurzame toekomst. In onze optiek zijn dit dé bouwstenen van onze mooie gemeente. Bouwstenen waar iedereen, van gemeentebestuur tot inwoners, verenigingen en ondernemers een steen aan bij kan dragen en die voor ons allemaal zicht-

bare resultaten opleveren in een aantrekkelijk en mooi woon- en leefklimaat.

Hoe willen wij deze thema's en maatschappelijke opgaven oppakken?

De afgelopen vier jaar hebben wij ontdekt hoeveel energie het in de samenleving losmaakt als we dit samen doen met inwoners, ondernemers en instellingen. Samen kwamen we tot breed gedragen oplossingen die een gemeente nooit alleen kan bereiken. Deze werkwijze smaakt naar meer en wordt onze nieuwe standaard. Wij zien hierin wederom een sterke rol weggelegd voor onze gemeenteraad, waarbij de raadsleden vanuit hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol mede de oren en ogen vormen van onze samenleving.

Het hart van onze agenda wordt dus gevormd door drie hoofdstukken, die de visie en koers van de coalitie op hoofdlijnen weergeeft. Een koers die, op basis van signalen vanuit de samenleving of gemeenteraad, onderweg kan worden bijgesteld. De opbouw van ieder hoofdstuk is hetzelfde: eerst de beschrijving van onze visie, vervolgens de daarmee samenhangende maatschappelijke opgaven en tot slot voorbeelden van acties die wij zullen ondernemen. De lijst van concrete acties is niet uitputtend bedoeld, maar geeft de richting van ons denken aan.

Het is nu aan het nieuwe college van burgemeester en wethouders om de maatschappelijke opgaven op te pakken, de acties verder te concretiseren en van een realistisch tijdspad te voorzien. Wij gunnen het nieuwe college hierbij de ruimte die het verdient, vertrouwen op een vruchtbare samenwerking met de gemeenteraad en wensen ze daarbij veel succes.

De fracties van CDA, VVD, CU-SGP, D66 en GroenLinks



DOETINGHEM CENTRUMSTAD

Voor inwoners, bezoekers en ondernemers.
Voor de hele gemeente en regio Achterhoek.



..... **Visie**

Doetinchem is de bruisende centrumstad van de Achterhoek, die zijn oorsprong vindt in het grote verzorgingsgebied in de regio. In onze optiek is er tussen Doetinchem en de regio Achterhoek een wederzijdse afhankelijkheid. Doetinchem gelooft in slim samenwerken en de kracht van de regio en ondersteunt daarom de nieuwe regionale koers die zal leiden tot snellere besluiten, economische versterking en een sterker gezicht naar buiten voor het sterke 'merk' Achterhoek. Met de binnenstad, bedrijventerreinen, (culturele) voorzieningen en ziekenhuis, heeft Doetinchem een vliegwiel functie die de gemeentegrenzen overstijgt. Compacte en aantrekkelijke kernwinkelgebieden en een concentratie van werkgelegenheid op bedrijventerreinen zijn cruciaal, evenals een goed functionerende arbeidsmarkt en een actief en innovatief bedrijfsleven. Voor de hele gemeente geldt dat veiligheid een basisvoorwaarde is voor al onze inwoners, bezoekers, bedrijven en instellingen om op een plezierige manier te wonen, werken en recreëren.

Doetinchem voelt zich extra verantwoordelijk voor de regionale economie, werkgelegenheid, duurzaamheid, innovatie en behoud en versterking van voorzieningen. De gastvrije binnenstad heeft daarbij een unieke positie, omdat daar voor de vijfde stad van Gelderland nog veel kansen liggen voor groei van bezoekersaantallen en bestedingen, hetgeen ten goede komt aan de bewoners en ondernemers van Doetinchem. Landelijk vallen onze inspanningen inmiddels op; zo heeft Doetinchem de nominatie voor de Nationale Citymarketing Trofee 2018 in de categorie tot 100.000 inwoners in de wacht gesleept. Dat zien we als een steun in de rug en aanmoediging dat we op de goede weg zijn.

..... **Maatschappelijke opgaven**

- Vanuit de centrumrol en als vijfde stad van Gelderland werken we nog meer aan een duidelijk en herkenbaar profiel van Doetinchem en de regio Achterhoek en zoeken we verbinding met de economische agenda's van de provincie, de G8, regio Arnhem-Nijmegen, Twente, Duitsland, Rijk en Euregio.
- Een voortvarende uitvoering van de binnenstads-agenda in nauwe samenwerking met ondernemers, bewoners en organisaties, vloeit logisch voort uit onze visie op de binnenstad. De kwaliteit, gastvrijheid en (Achterhoek)beleving van de binnenstad moeten verder worden versterkt, bijvoorbeeld met streekproducten.
- Uitgaan in de binnenstad van Doetinchem moet veilig en leuk zijn. We werken samen aan het tegengaan van overlast en zien preventie daarbij als middel in het voorkomen van problemen.



- We werken aan een verdere versterking van de economische groei en verdienkracht op onze bedrijventerreinen waarbij wij kansen zien voor koppelingen met Smart Industry en innovatie. Voor een goed vestigingsklimaat is een voldoende gekwalificeerd en op de toekomst gericht personeelsaanbod van cruciaal belang. Vandaar dat de aansluiting van ons onderwijsaanbod op de vraag vanuit het bedrijfsleven een belangrijke focus is binnen deze opgave.
- Ingezet moet worden op een verdere verbetering van de fysieke bereikbaarheid van Doetinchem per fiets, openbaar vervoer en auto.
- Het woonaanbod moet beter aansluiten op de woonwensen, duurzaam en levensloopbestendig zijn en inspelen op de woonbehoeften van bijzondere doelgroepen. Daarbij houden wij o.a. rekening met de effecten op de lange termijn (20-30 jaar) en de demografische ontwikkeling



..... **Concrete acties**

- Wij gaan een strategische lobby-agenda maken. Een agenda waarin is opgenomen welke doelen we op dat vlak hebben, wat we daarvoor gaan doen en welk resultaat we daarmee willen behalen.
- Beleid en uitvoeringsagenda (dag)recreatie en toerisme opstellen.
- Opstellen van een economische agenda waar acquisitie een belangrijk onderdeel in is. Een centrumstad kan niet zonder bedrijven die een grote portie ondernemingszin hebben. Wij gaan ons volop inzetten om dit soort bedrijven naar Doetinchem te halen.
- We maken een nieuwe uitvoeringsagenda voor bereikbaarheid per fiets, openbaar vervoer en auto.
- We actualiseren de woonvisie voor Doetinchem, Wehl en Gaanderen, met speciale aandacht voor de match tussen vraag en aanbod, leefbaarheid, verduurzaming van de bestaande woningvoorraad en regionale afspraken.





STERKE SAMENLEVING

Iedereen doet mee.



..... **Visie**

Veel mensen in Doetinchem hebben een baan, inkomen, daginvulling, sociale contacten, voelen zich gewaardeerd, geaccepteerd, weerbaar en beschermd. Ze hebben het gelukkig goed. Voor een beperkte, maar zeker niet onbelangrijke groep mensen is dat helaas niet het geval. Meestal gaat het om een combinatie van problemen, waarbij we ervoor zorgen dat zij, zo dicht mogelijk bij huis, de zorg en ondersteuning ontvangen die past bij hun behoeften en mogelijkheden. Dit vanuit de grondhouding dat we naast de mensen staan. We kijken in Doetinchem naar de kracht van mensen, naar wat in redelijkheid wél mogelijk is. We baseren ons hierbij op het principe van positieve gezondheid. Daarbij letten we vooral op hoe mensen in het leven staan en hoeverre zij naar eigen vermogen mee kunnen doen in de samenleving van alledag. Dat heeft betrekking op de mogelijkheid om regie te voeren op je eigen leven, welke hulpvraag er bestaat en op welke precieze dimensies die ondersteuning eventueel nodig is. Maatwerk pur sang. We gaan er met een sterke samenleving vanuit dat voorzieningen, sport, een sterk verenigingsleven en cultuur belangrijke factoren zijn voor het welzijn van iedereen in onze samenleving.

Wij hebben oog voor de bijzondere waarde van vrijwilligers en mantelzorgers. En wij zien dat bij meedoen in de samenleving werk, sport, onderwijs en cultuur een belangrijke rol spelen. Niet alleen zijn dit de bindweefsels van onze samenleving, maar sport en cultuur zijn tevens een middel voor preventie en verbinding.

In het kader van positieve gezondheid en ons uitgangspunt van een integrale aanpak, is preventie de

kern van onze opgave. Preventie is het voorkomen van verlies van het vermogen om je aan te passen en eigen regie over je leven te hebben én het tijdig ondersteunen bij (een dreiging van) het verlies ervan. Als problemen vroegtijdig gesignaleerd worden dan kan er tijdig en adequaat op gereageerd worden. Preventie heeft dus zowel betrekking op collectieve preventieve voorzieningen als op individuele maatwerkvoorzieningen. Wij zijn als gemeente voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor preventie. Het gaat om preventie gericht op alle inwoners, groepen met een verhoogd gezondheidsrisico, individuen met een gezondheidsprobleem, groepen met een verhoogd risico op armoede en mensen die leven in armoede.

Het is van belang dat we als Doetinchem zelf binnen ons lokale beleid ruimte creëren en geven voor experimenten. Wij staan voor een regelarme uitvoering van onze taken in het sociaal domein: niet alleen voor onze inwoners maar ook voor (maatschappelijke) organisaties. Wij hebben oog voor diversiteit. Wij richten ons op het optimaal benutten van talenten, rekening houdend met onderlinge verschillen en overeenkomsten tussen mensen. In de meest ideale vorm zijn alle geledingen van de samenleving waaraan mensen actief deelnemen, zoals onderwijs en werk, een afspiegeling van de samenstelling van de Doetinchemse bevolking. In zo'n samenleving voelen mensen zich veilig, is er ruimte om anders te zijn en toch met elkaar verbonden te blijven.

••••• **Maatschappelijke opgaven** •••••

- Het sociaal domein ontwikkelt zich verder naar een integraal en samenhangend beleid (transformatie). Daarbij hebben wij bijzondere aandacht voor de draagkracht van mantelzorgers en vrijwilligers.

- We willen in het kader van preventie en verbinding blijvend inzetten op sport en cultuur. Centraal daarbij staat de ondersteuning aan verenigingsleven, vrijwilligers en jeugd.
- Meer mensen kunnen op hun eigen niveau meedoen in de samenleving, mogen hun talenten inzetten en daarvoor erkenning krijgen. Dit kan door aan het werk te gaan of op een andere manier te participeren en een maatschappelijke bijdrage te leveren. Taalonderwijs aan andere statushouders is hierbij een belangrijk punt.
- Het voorkomen van eenzaamheid bij alle inwoners.
- Vanuit de praktijkervaringen van de buurtcoaches zien we dat de financiële problematiek bij inwoners groter is dan verwacht. Vandaar dat wij inzetten op het bestrijden van armoede en schuldenproblematiek.
- Zorgen voor een optimale toegankelijkheid voor onze inwoners en ondernemers in fysieke en digitale zin in lijn met het VN-verdrag en ons beleid.



..... **Concrete acties**

- Een preventieagenda sociaal domein met daarbij ruimte voor nieuwe initiatieven op het gebied van preventie en transformatie.
- Kansen benutten om sport, onderwijs en cultuureducatie met elkaar te verbinden.
- We geven meer aandacht aan de lokale cultuur en geschiedenis en zien cultuureducatie daarvoor als een mooi vehikel.
- Een plan van aanpak diversiteitsbeleid waarin we beschrijven welke bijdrage wij als gemeente hieraan kunnen leveren.
- Een preventieagenda openbare orde met aandacht voor alcohol, drugs, schulden, roken, gokken, gamen en sociaal mediagebruik (pesten en sexting).
- Voor wat betreft experimenten denken we aan pilots om snel in de praktijk te kunnen ervaren of zaken op het terrein van zorg en ondersteuning voor onze inwoners sneller, efficiënter en doelgerichter kunnen worden gemaakt, waar mogelijk op wijkniveau. Hierbij kijken we nadrukkelijk naar goede voorbeelden uit binnen- en buitenland.





VERANDERENDE LEEFOMGEVING

Duurzaamheid, demografische
ontwikkeling, omgevingsvisie.



..... *Visie*

We zien dat de betrokkenheid van onze inwoners bij hun eigen leefomgeving groot is en dat zij met kleine en grote initiatieven aan een verdere versterking bijdragen. We willen werken aan een duurzame toekomst voor Doetinchem en al haar inwoners en ondernemers. Dit doen wij in een leefomgeving die sterk verandert en waarin het traditionele onderscheid tussen sociaal en fysiek in een rap tempo vervaagt. Zowel in de bebouwde leefomgeving als in het buitengebied zien wij opgaven die elkaar beïnvloeden en vragen om een integrale afweging. Denk aan de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, voedselproductie, klimaatadaptatie, gezondheid, biodiversiteit, de vergroening van de agrarische sector en het behoud van waardevolle natuur en landelijk gebied waar we van kunnen genieten. In onze omgeving moeten we onder andere inspelen op de demografische ontwikkelingen, ontwikkelingen op de woningmarkt, huisvesting van (onderwijs)voorzieningen, ontmoetingspunten in de wijk en leegstand. Deze vraagstukken moeten in samenhang en samenspraak worden opgepakt en op een dusdanige wijze dat ze begrijpelijk zijn voor inwoners, ondanks de complexiteit van de materie.

We willen inzetten op een transitie naar een circulaire economie, we zien hier een grote uitdaging op het gebied van onze inkoop. Wereldwijd zien we steeds meer schaarste aan grondstoffen en fossiele brandstoffen. Economie en verantwoordelijkheid voor mens en natuur gaan heel goed samen, we willen naar een kleinere ecologische voetafdruk.

Daarnaast willen we denkkraft bundelen, verbreden en verdiepen, samen met onze inwoners, bedrijven en kennisinstellingen. Dat betekent het in co-creatie

oppakken van de vraagstukken. Wij staan ook voor een veilige leefomgeving voor onze inwoners in onze stad, dorpen en buitengebied. Leegstand van woningen, winkels en bedrijven moet voorkomen worden aangezien hier een verloederend effect vanuit gaat met alle negatieve effecten van dien. We zien hier kansen voor gebiedsgerichte ontwikkelingen vanuit een integrale aanpak. We bekijken de opgaven binnen een gebied dus in hun onderlinge samenhang, zowel fysiek als sociaal. ‘De wereld mooier achterlaten dan dat we haar aantreffen’, oftewel goed rentmeesterschap is onze benadering van de leefomgeving.

..... **Maatschappelijke opgaven**

- We maken een omgevingsvisie voor Doetinchem met een open vizier naar de ontwikkelingen in de regio, de provincie en het rijk. Dit doen we in co-creatie met de samenleving.
- We gaan voor een energieneutraal Doetinchem voor wat betreft de bebouwde omgeving in 2030. We bewandelen daarbij drie sporen: besparing, opwekken en warmte. Ook deze opgave is bij uitstek een opgave waarbij samenwerking met inwoners, ondernemers en organisaties cruciaal is en die in samenhang met de transitieopgave op de woningmarkt en de aspecten van leefbaarheid en bereikbaarheid zal worden opgepakt. De financiering van deze transitie vraagt onze specifieke aandacht.
- De demografische ontwikkelingen duiden, gericht op de betekenis voor levensloopbestendig wonen, voor werken en voor de nabijheid van (onderwijs)voorzieningen.
- Het vormen van integrale gebiedsvisies, waarmee we de kans creëren om verschillende opgaven in een dorp of wijk

op maat aan te pakken, opgaven gestuurd en integraal. Hierbij denken we onder andere aan gebiedsvisies voor Gaanderen, het buitengebied, de Huet en het gebied rond de Kruisberg.

- Het versterken van de centrale voorzieningen en kernen in onze gemeente, bijvoorbeeld met het dorpshart Wehl.



..... **Concrete acties**

- We stellen samen met inwoners en ondernemers een routekaart energie- en klimaatbeleid op. Een jaarlijkse rapportage aan raad en inwoners maakt de resultaten inzichtelijk.
- Het uitvoeren van een pilot aardgasvrij in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken.
- Het instellen van een transitiefonds voor de aanpak van leegstand van woningen en andere panden.
- Plan van aanpak circulaire economie.
- We stimuleren eigenaren van asbestdaken om voor 2024 hun asbest te verwijderen, conform de wettelijke verplichting.
- Plan van aanpak klimaatadaptatie.





ORGANISATIE EN FINANCIËN

Van buiten naar binnen, solide financiën.



We opereren in een samenleving die sterk in ontwikkeling is. Dat vraagt veel van ons als lokale overheid en lokaal bestuur. Inwoners verwachten dat we resultaten boeken in de maatschappelijke opgaven waar we voor staan. En dat we dat doen met een gezamenlijke aanpak, die past bij de aard en schaal van de opgaven. Een toenemend aantal opgaven speelt op meerdere schaalniveaus tegelijk; verschillende overheden, professionele partners en inwoners hebben elkaar daarom hard nodig om resultaten te kunnen boeken.

Het is voor ons van groot belang om ook de randvoorwaarden voor een goed functionerende overheid op orde te hebben, in het bijzonder een solide financieel beleid en een toegeruste organisatie. Tegelijk hebben we oog voor belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen, zoals die van de informatiesamenleving, die implicaties hebben voor alle beleidsterreinen.

Wij onderkennen twee pijlers voor solide financieel beleid: een structureel sluitende begroting met een gezond meerjarenperspectief en voldoende weerstandsvermogen. In deze coalitieagenda staan tal van ambities die wij in gezamenlijkheid willen realiseren. Dat vraagt om extra investeringen. Tegelijkertijd constateren wij dat de financiële ruimte die er is om deze ambities daadwerkelijk realiteit te laten zijn, beperkt is. Dat is een lastige opgave waar wij ons ten eerste van bewust zijn. Prioritering is dan ook van belang. Verhoging van de lasten voor onze inwoners dient voorkomen te worden. Uitgangspunt is maximaal de inflatiecorrectie, waarbij we wel zorgen voor de kostendekkendheid van de werkzaamheden die via geïnde belasting worden bekostigd.

De gemeente Doetinchem is van een aantal vennootschappen (groot) aandeelhouder. Naast dit aandeelhouderschap is de gemeente ook opdrachtgever dan

wel subsidieverstrekker in relatie tot deze vennootschappen. Wij komen met een model hoe om te gaan met het onderscheid in rollen voor wat betreft het aandeelhouderschap in gemeentelijke vennootschappen versus de rol van opdrachtgever.



Modern besturen vergt investeren in mensen en competenties, in nieuwe werkwijzen en processen, in flexibiliteit van de organisatie. Met de organisatieontwikkeling gD2020 bouwen we aan een stabiel fundament voor deze werkwijze en onze dienstverlening. Uiteraard met als uiteindelijk doel de mensen die werken en wonen binnen gemeente Doetinchem optimaal te kunnen bedienen binnen de beschikbare mogelijkheden en middelen. De werkwijze van opgaven gestuurd werken, zoals we al hebben ingezet bij het aanvalsplan binnenstad, gaan we verder implementeren. Effectief teamspel en samenwerking met alle betrokkenen vormen de motor voor succesvolle resultaten. Zo worden overheid en inwoners samen verantwoordelijk voor het vitaal houden van onze leefomgeving en samenleving. Wij werken samen op basis van gelijkwaardig partnerschap, waarin partners hun inhoudelijke inbreng, kansen en belemmeringen naar voren kunnen brengen. Vanuit (professionele) partners verwachten we bij samenwerken ook samen financieren, hetzij in menskracht hetzij financieel. Cofinanciering op verschillende schaalniveaus wordt dan ook een belangrijk aandachtspunt in de komende raadsperiode.

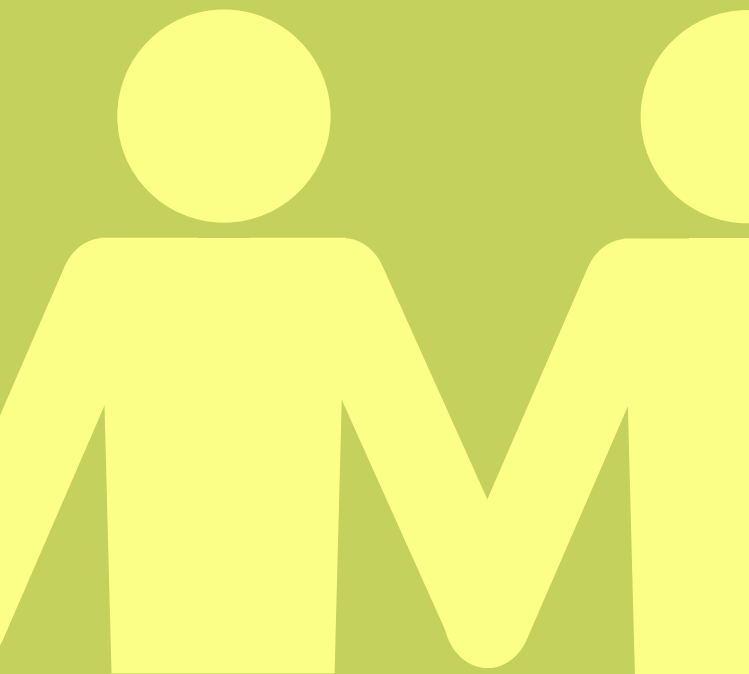
De digitalisering is een thema dat ons ook als organisatie voor opgaven stelt. Enerzijds bieden 'big data' mogelijkheden om trends in de samenleving te identificeren en zo innovatiever en gericht beleid te voeren. Anderzijds zijn er ook belangrijke aspecten waarmee we rekening moeten houden, zoals de beveiliging van data en verbindingen, privacy en ethiek. Daarbij willen we de menselijke maat niet uit het oog verliezen. De lokale democratie blijven we versterken door aantrekkelijke en begrijpelijke presentatie van onze koers en de verantwoording achteraf, maar ook door informatie te delen in de vele samenwerkingsverbanden. Wij sluiten voor deze ontwikkelingen aan bij de innovatieve digitale samenleving en passende dienstverlening (digitale agenda 2020 van het Rijk).



TOT SLOT

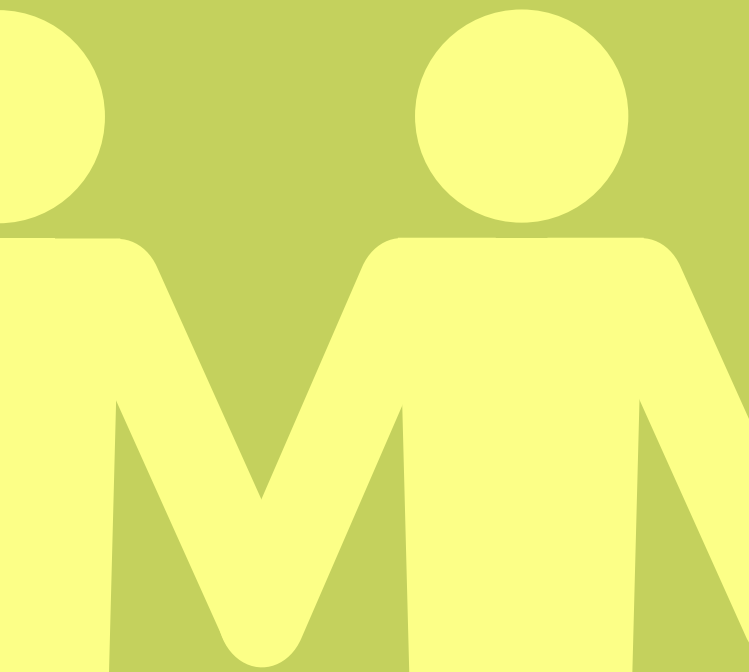
grenzen vervagen





.....

De samenleving is constant in beweging. Door vele ontwikkelingen zien we dat zaken die vroeger strikt gescheiden waren, tegenwoordig veel meer in elkaar overvloeien: of het gaat om werk en privé, publieke en private taken of de grenzen tussen gemeente, regio, provincie en Rijk. Inhoudelijk merken we dat fysieke en sociale thema's steeds meer in elkaar overlopen. Kortom: Grenzen vervagen. We zien dit als een kans om vraagstukken op te pakken vanuit alle verschillende invalshoeken en in samenhang tot goede oplossingen te komen. Soms lijken zaken een stuk complexer te zijn geworden. Of uitdagender, het is maar hoe je het bekijkt. Gelukkig hoeven we de oplossingen niet alleen te vinden.



We prijzen ons gelukkig met een samenleving waarin vele betrokken inwoners en ondernemers, vrijwilligers en organisaties, samen met ons en onze ambtenaren aan de slag gaan om tot goede oplossingen te komen. En met een gemeenteraad waarin we constructief, gedreven en respectvol met elkaar omgaan, zodat we gezamenlijk tot breed gedragen en goede besluitvorming komen. We hebben vertrouwen in de komende bestuursperiode. We hopen dat onze agenda uitnodigt om aan te haken en mee te doen. Zodat Doetinchem nog mooier wordt. En ja, dat kan uiteraard alleen door het samen te doen!

FOTOGRAFIE

*Gemeente Doetinchem, Jan van den Brink, Theo Cock,
Simon Schutter, Roel Kleinpenning en Marion Pieters*

